עין משפמ גר מצוה

א) [בילה ב:], ב) [בילה ג.], ג) [לעיל יא: ב״ק לח:], ד) [ע"א ד"ה מתנה],

ס) בס"א נוסף: איתקון,

ו) [גיטין סו.], 1) ל"ל ומדרב וכ"ה ברש"י שעל הרי"ף, ה) בד"י רבא וכן שם בגמ', ט) [בילה ו.], י) [דף מ.],

הגהות הב"ח

(h) גם' דאי אשמעיען רישא בהא קאמר ר' יהודה: (ב) שם בגולה מיבעי ליה (אמר רב אסי) אשי: (ג) תום' ד"ה אי משכחת וכרי עד מוכחי יו"ט שני בכדי שיעשו וכרי לחלתר במולחי יו"ט שני חה אין שייך:

גליון הש"ם

, גמ' אשכחיה רב ששת לרבה בר שמואל. כעין זה לעיל יא ע"ב ובנ"ק לח :ש"נ

ורבנן. אמרי לך התם נמי כיון דנדחה ליום המחרת הוי ראשון חול ולא הוי קודש אלא חד והאי דתקון לגמור היום בקדושה כי היכי דלא לזלזולי ביום ל׳ של שנה האחרת דאי שריית להו לעשות בו מלאכה מן המנחה ולמעלה כשיודעין שידחה אתו למיעבד ביה נמי קודם המנחה

ושמא יבאו עדים קודם המנחה ויהא היום קדש ונמלא שעשו מלאכה בי"ט: ולריכי. לרבי יהודה לאורויי דב׳ קדושות הן בהנך תלת מילי לענין עירוב וכלכלה וביצה: הכי גרסינן אבל כלכלה דמיחזי כמחקן טיבלא אימא לא: בילה. שנולדה בי"ט איתסר בכלל גזירת פירות הנושרין שגזרו עליהן שמא יעלה ויתלוש ויש שאוסרי׳ בכלל משקין שזבו מן הענבים שגזרו עליהן משום שמח יסחוט והך פלוגתא בשמעתא קמייתא דבילה: וקורא עליה שם. בתנאי כמו שאמרנוף: ולמחר הוא אומר. על אותה עלמה שתהא תרומה על חברתה: וקורא עליה שם. על אותה של תרומה: ואוכלה. לחברתה: וכן היה ר' יוסי אוסר בשני ימים טובים של גליות. כגון ב' ימים של פסח ועלרת וסוכות שהתורה אמרה יום אחד שבתון ובגולה עושין שני ימים מפני שרחוקין מב"ד ואין יודעין אם הוקבעו תשרי וניסן ביום שלשים או ביום ל"א ואף על גב דמשום ספקם וחד מינייהו חול אפ"ה מחמיר בהו ר' יוסי. והנך דר"ה לא קרי להו של גליות מפני שאף בירושלים פעמים היו נעשין ב' ימים וכגון שבאו עדים מן המנחה ולמעלה: בר טביא. לבי: דאיתליד בי"ט ראשון של גליות. ועל ידי נכרים: רב נחמן ורב חסדה אכנו. ממה נפשך אי אתמול חול הרי מותר ואי אתמול קודש הרי היום חול והרי המתננו בכדי שיעשה: לא אכל. משום דקא סבר קדושה אחת היא: דתני איםי. בניחותא: ואמרי לה איםי סני. ובלשון תימה כלומר איסי תני כו' ואנא איכול: ומאי קושיא דילמא. הך סיפא נמי אראש השנה קאי והכי קאמר וכן היה רבי יוסי אוסר בר"ה בגולה כל ראשי שנים כאותו שהיו עושים בירושלים כשבאים העדים מן המנחה ולמעלה: של גליום. משמע בהני שאין נעשים שנים אלא בגולה:

אמר רב אסי ומאי קושיא דילמא. האי אוסר ה״ק וכן היה ר׳ יוסי עושה איסור שני ימים טובים של גליות קל כאיסור שני ימים של ר"ה לרבנן דפליגי עליו ואמרי מותר כדתניא לעיל [ע"א] מודים חכמים לרבי אליעזר ומוטב לתרולי הכי מילחיה ולא נוקי שבשתא בר' יוסי דקי"לי ר' יוסי נמוקו עמו והאי חומרא בלא טעמא הוא: סנינא מודה ר"י בשני ימים טובים של גליות. דב' קדושות הן: אי משכחת להו. לרב נחמן ורב חסדה: לא תימא להו. להאי מילתא דמיכספי לי על דלא אכלית מיניה: פסק. ושמעינן מדרב נחמן ורב חסדא ומדרבה בר שמואל ומדרב ששת דהדר ביה ומדרבא" דאמר במסכת

ביצה (ד׳ יח.) מניח אדם עירובי תבשילין ועירובי תחומין מי"ט לחבירו ומתנה ומדרב דאמר במסכת ביצה (ד׳ ד:) בב' ימים טובים של גליות ביצה שנולדה בזה מותרת בזה וקבעי הלכתא כוותיה דדבר הניצוד או הנלקט מן המחובר ביום טוב הראשון של גליות ממחין לערב בכדי שיעשו ומוחר דמכולהו שמעינן דאחד מהן חול דאי מספקא לן בקדושה אחת אמאי מישתרי בהו ביצה ואי משום דביצה איסורא דרבנן היא הא לא אישתרי בשני ימים טובים של ר״ה ועוד קי״ל במסכת ביצה (ד׳ ד.) דספיקא דרבנן בדבר שיש לו מחירין אסור ועוד צידת צבי מלאכה דאורייתא היא ושרייא. ובהלכות גדולות אסר ויליף טעמא מדקבע רב פפא [שם כד:] הילכתא נכרי שהביא דורון לישראל כו׳ ומוקי דהאי לערב אסורין בכדי שיעשו לערב של מוצאי יום טוב שני קאמר דליהוי ראוי לעשות קאמר ובעיני נראה שאינו כן אלא כדסתם ואמר לערב סתם אי ביום טוב ראשון הביאו ימחין לערב בכדי שיעשו ואוכלו ולפיכך לריך להמחין דשמא היה היום קדש ולמחר חול ובעי המחנה בכדי שיעשו ואי הוה איפכא כל שכן דאף בלא המחנה היו מוחרין ואי ביום שני הביאום ימחין לערב בכדי שיעשו דשתא היום קדש הוא ותדע דעיקר מילמיה דרב פפא לערב יום טוב ראשון איתמר דאמר לקמן (דף מ.) הנהו בני גננא דגזו להו נכרים אסא ביום טוב שני לאורתא שרא להו רבינא∞ לאורוחי לאלתר אלמא קסבר כי בעינן בכדי שיעשו ביום טוב ראשון דהא קים לן בקביעא דירחא דראשון עיקר והא דעבדינן תרי יומי משום דשלחו מחם הזהרו כו' [ביצה ד:] אבל יום טוב שני דקיל לא בעינן בכדי שיעשו. ומסקנא קבעינן הילכתא אף ביֹ״ט שני בכדי שיעשו דלא ליתו לזלזולי ביה ותשובת הגאון יש בידי כן. ע"ר פסק: לאו איסלודי איסליד. דודאי פשיטא ליה לרב ששת דשרי בשני:

ול"נ וא"ת נהרדעי דאמרי התם ש ביצה מותרת דלא חיישינן דילמא עברוה לאלול כמאן סברוה דלר' יהודה אפילו אי עברוה לא הוי קדושה אחת ואי כרבי יוסי הא קאסר הכא וי"ל דנהרדעי סברי דלעולם בבבל בילה שריא אפילו בתקנה ראשונה דדותא במקום ב"ד אי עברוה

בכל מערבין פרק שלישי עירובין

ורבנן התם כי היכי דלא לזלזולי ביה: ועוד

א"ר יהודה וכו': וצריכא דאי אשמעינן 6 ר"ה

בהא קאמר ר' יהודה משום דלא קעביד מידי

אבל כלכלה דמיחזי כמתקן מיבלא אימא

מודה להו לרבנן ואי אשמעינן הני תרתי

משום דליכא למיגזר עלייהו אבל ביצה דאיכא

למיגזר בה 6 משום פירות הנושרין 9 ומשום

משקין שזבו אימא מודה להו לרבנן צריכא:

תניא כיצד א"ר יהודה מתנה אדם על הכלכלה

בין"ם ראשון ואוכלה בשני א היו לפניו שתי

כלכלות של מבל אומר אם היום חול ולמחר

קדש תהא זו תרומה על זו ואם היום קדש

ולמחר חול אין בדברי כלום וקורא עליה שם

ומניחה ולמחר הוא אומר אם היום חול תהא

זו תרומה על זו ואם היום קדש אין בדברי

כלום וקורא עליה שם ואוכלה ר' יוםי

אוסר וכן היה ר' יוסי אוסר בשני ימים

מובים של גליות ההוא בר מביא דאתא לבי

ריש גלותא דאתציד ביו"ם ראשון של גליות

ואשתחים ביו"ם שני - ר"ג ורב חסדא אכלו רב

ששת לא אכל אמר ר"נ מאי אעביד ליה לרב

ששת דלא אכיל בישרא דמביא א"ל רב

ששת והיכי איכול דתני איםי ואמרי לה איםי

תני וכן היה ר' יוםי אוםר שני ימים מובים של

גליות אמר רבא ומאי קושיא דילמא ה"ק

וכן היה ר' יוםי אוסר בשני יו"ם של ר"ה

בגולה א"ה של גליות בגולה מיבעי ליה 🌣

א"ר אסי ומאי קושיא דילמא הכי קאמר וכן

היה ר' יוםי עושה איסור שני ימים מובים

של גליות כשני ימים מובים של ראש

השנה לרבנן דשרו 9 אשכחיה רב ששת

לרבה בר שמואל אמר ליה תני מר מידי

בקדושות אמר ליה תנינא מודה רבי

יוםי בשני ימים מובים של גליות אמר ליה

י אי משכחת להו לא תימא להו ולא מידי

אמר רב אשי לדידי אמר לי אמימר

ההוא בר מביא לאו איתצודי איתציד

לחלול חשיב קדושה חחת חבל שלח במקום ב"ד דעבדי לעולם שני ימים הוו שתי קדושות דחולינן בתר רוב שנים שאינן מעוברות כדאמרינן במס׳ ר"ה (דף כה.) לענין יום הכפורים שאין עושין אלא יום אחד ואף על גב דרבי יוסי סבר אפילו בבבל קדושה אחת הוו כדאמר ומודה רבי יוסי בשני ימים טובים של גליות משמע דבשני ימים טובים של ר״ה הוו קדושה אחת נהרדעי לא סבירא להו בהא כרבי יוסי: אי משכחת להו לא תימא להו. רש"י פסק דנדנר הניצוד או הנלקט ביו"ט ראשון של גליות דממתין בי"ט שני בכדי שיעשו ושרי דודחי קי"ל בשני י"ט של גליות דשתי קדושות הן כדמוכח הכא ובפרק קמא דבילה (ד' ד:) נמי פסקינן נולדה בזה מותרת בזה אלמא דשתי קדושות הן והא דפסיק רב פפא הלכתא בריש אין לדין (שם ד' כד:) דנכרי שהביא דורון לישראל כו׳ ולערב בכדי שיעשו פי' בהונטרם דהיינו לערב די"ט ראשון ומותר ממה נפשך דחי יום רחשון קדש יום שני חול דהח שרינן בילה ולבי הנילוד בי"ט ראשון לאוכלו בי"ט שני ולקמן י' נמי גבי הנהו גננא דשרי להו רבינא לאורתא לאורוחי ביה לאלתר אלמא קסבר דכי בעינן בכדי שיעשו היינו מי"ט ראשון דטעם בכדי שיעשו מפרש הקונטרם באין לדין (שם ד׳ כד:) כדי שלא יהנה ממלאכת י"ט ולפי טעם זה ודאי יש להתיר לעי"ט ראשון בכדי שיעשו דמה נפשך לא יהנה ממלאכת יו"ט כדפי׳ ולפי זה נמי אין לריך להמתין כשיעור שילך וילוד ויביא ויתלוש ויביא אלא שיעור תלישה לבד שהוא ברגע אחד קטן דאו לא יהנה ממלאכת י"ט ודוקה בדבר הנעשה בשביל ישראל לריך להמתין בכדי שיעשו אבל בפירות הנושרין או שעשה הנכרי בשביל עלמו אין לריך בכדי שיעשו כדאמר בשבת בפ' שוחל (ד' קנה.) חם רוב נכרים בעיר במולחי שבת רוחץ בה

מיד ומבשל בשבת דאמר בשוגג יאכל (שבת ד'לת.) אע"ג דנהנה ממלאכת שבת כיון דמילתא דלא שכיחא לא גזרו ביה רבנן ובה"ג מפרש דלריך להמחין עד מולחי יו"ט (ג) בכדי שיעשו וטעס כדי שיעשו יש לפרש משום שמא יאמר ישראל לנכרי לעשות ביום טוב כדי שיאכל לאלתר במולאי יום טוב וזה אין שייך אלא בדבר הנעשה בשביל ישראל כדמשמע נמי בפרק שואל (שם די קנה) וההיא בר טביא מיירי באיתליד מאליו על ידי שהיו מלודות פרוסות מערב יום טוב ולא נכרי שהביא דורון לישראל הוה ורבינא דשרי לאורוחי ביה לאלתר שמא

צח ב מיי׳ פ״א מהלכות יו"ט הלכה כד סמג לאוין סה ועה טור ש"ע :ה סעיף מקטו סעיף ה

רב ניסים גאוו ביצה דאיכא למיגזר בה

משום פירות הנושרין איתה בתחילת מסכת יום טוב.

רבינו חננאל

התם לא נהגו קדושה בו ביום אלא כי קודשה בו ביום אלא כי היכי דלא ליזלזלו ביה, (וליתא) [דליתא] סהדי אמרי אי אתו סהדי מז המנחה ולמעלה הלא חול הוא f), השתא בחזקת חול. לפיכד התקינו שיהיו לעולם אותו היום נוהגין . (אותו היום) קודש. ת"ר כיצד א״ר יהוד׳ מתנה אדם על הכלכלה של פירות ביום טוב הראשון . ואוכלה בשיני. היו לפניו שני כלכלות של טבל אומר אם היום קודש אין בדברי כלום, אם ל הוא תהא זו תרומה על זו וקורא עליה שם, ואו׳[כל]. ור׳ יוסי אוסר, וכן היה ר׳ שם, יאי נבין. אוסר, וכן היה ר' יוסי אוסר להתנות מיום טוב לחבירו, בשני ימים טובים של גליות. ההוא טביא דאיתציד ביום טוב הראשוז של גליות. ואתאי לריש גלותא. ואישתחיט ביום טוב שיני. רב נחמן ורב חסדא אכלו, ורב ששת לא אכל. אמר היכי איכול והתני וכן היה ר יוסי אוסר בשני ימים יור"יו ור' יוסי הלכה כר' יוסי. ואתא [רבה] לפרושי דברי איסי ואמר ודילמא הכי התני איסי. וכז היה ר׳ אוסר להתנות מיום טוב לחבירו, בשני ימים טובים של ראש השנה [בגולה]. אבל בשני ימים טובים של גליות מודה ליה לר׳ יהוד׳. ונדחו דברי רבה. ואתא רב אשי לפרושי ואמר, ודילמא לא קאי ר' יוסי (בהא) מתניתא דתני אלא (לרבנן פליג) ן והאי ארבנן דפליגין, והכי קתני וכן היה ר' יוסי עושה איסור שני ימים טובים של גליות כאיסור ימים טובים של ראש השנה ולרבנן ל) הוא דפליג דשרו בכלי. ולא רב ששת לרב שמואל א״ל רב ששת לרב שמואל א״ל תני מר מידי בקדושות. א"ל תנינא מודה ר" יוסי לחכמים בשני ימים של גליות. וכן הלכה.

א) נראה דל"ל ולכן גם השתא בחזהת חול הוא לפיכד תהנו שיהיו נוהגין לעולם אותו היום

ב) נראה דנ"ל לרבנו דפליגי ושרו בכלכלה.